

Till:
Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Med e-post:
m.remissvar@regeringskansliet.se
linn.akesson@regeringskansliet.se
jerker.forssell@regeringskansliet.se

30 oktober 2020

Remissvar – promemoria om Kommunalt ansvar för insamling och materialåtervinning av returpapper (M2020/01079/Ke)

Stampen Media har getts tillfälle att yttra sig över ovannämnda promemoria och vill anföra följande:

Sammanfattning

- Stampen Media tillstyrker promemorians förslag att upphäva producentansvar för returpapper
- Att genomföra förslaget, i enlighet med regeringens uttalanden, är helt avgörande för att Stampen Media och våra kollegor bland medieföretag även fortsättningsvis ska ha möjlighet att ge ut papperstidningar i Sverige
- Den tidigare tänkta returpappersförordningen och med den ett bibehållet producentansvar skulle skapa katastrofala ekonomiska konsekvenser för hela tidningsbranschen
- Stampen Media vill understryka papperstidningarnas betydelse utifrån ett samhällsuppdrag där informerade medborgare har en viktig roll för att vidmakthålla och förstärka en fortsatt stark demokratisk ordning och process

Om Stampen Media

Stampen Media är ett nyhetsmediabolag baserat på västkusten med huvudsäte i Göteborg. Verksamheten inkluderar elva prenumererade morgontidningar; Alingsås Tidning, Bohusläningen, Göteborgs-Posten, Hallands Nyheter, Hallandsposten, Kungsbacka-Posten, Kungälv-Posten, Lokaltidningen STO, Mölndals-Posten, Strömstads Tidning och TTELA, samt fyra gratistidningar; Alingsås Kuriren, Lerums Tidning, ST-tidningen och Varbergsposten. Dessutom ingår distributionsbolaget VTD som levererar tidningar, e-handelspaket och post till över 700 000 hushåll på västkusten samt utomhusreklambolaget Wallstreet som säljer trafikreklam i Göteborg och Stockholm.

Stampen Media har över 235 000 prenumeranter och når varje vecka totalt 1,2 miljoner läsare i print och digitalt.

Corona-krisen har inneburit stora påfrestningar på en redan hårt ansatt bransch. Annonstäkterna i print har fallit kraftigt med tapp upp emot 30 procent samtidigt som efterfrågan på lokal kvalitetsjournalistik aldrig har varit större.

Tidningsbranschens ekonomi försämras

Den viktigaste förklaringen till tidningsbranschens sjunkande intäkter det senaste decenniet är att hänföra till en starkt fallande annonsförsäljning. Under 2019 sjönk annonsintäkterna i landets papperstidningar med 16 procent. De under flera år ökande digitala annonsintäkterna kan inte på långa vägar kompensera helhetsmässigt. Här redovisade även kvällstidningarna under 2019 en nedgång i de digitala annonsintäkterna, uppskattningsvis med cirka 13 procent. Enligt rapporten Medieekonomi 2020 (docent Jonas Ohlsson/Nordicom – för Myndigheten för press, radio och TV) är dagspressen som helhet den enskilda mediegren som har drabbats hårdast av den nya konkurrenssituationen på mediemarknaden. Under 2019 sjönk tidningsföretagens försäljning med cirka en miljard kronor. Givet en total branschomsättning på 13,4 miljarder kronor har svensk dagspress under de senaste fem åren förlorat cirka en fjärdedel av sina intäkter.

Enligt rapporten hamnar merparten av all tillväxt i annonsförsäljningen hos de internationella, digitala aktörerna, framför allt hos Google och Facebook. En skillnad jämfört med tidigare år och ett troligt trendbrott är att annonsinvesteringarna i digitala nyhetsmedier gick tillbaka (tio procent 2019). Samtidigt ökade de utomnordiska annonsplattformarna sin andel av de digitala annonsinvesteringar i Sverige till en rekordstor andel på 69 procent 2019.

Värt att notera är också att coronakrisens påverkan på annonsmarknaden ännu inte har varit möjlig att mäta. Men givet är att denna kris bidrar till att ytterligare förvärpa det redan ansträngda läget. Ytterligare belastning på tidningsbranschen skulle få kännbara följder, sannolikt även i form av nedlagda papperstidningar.

Stampen Media tillstyrker promemorian

Stampen Media både tillstyrker och välkomnar promemorians förslag att avskaffa producentansvaret för returpapper. Stampen Media har inte heller något att invända mot övriga förslag i promemorian.

I enlighet med vad som konstateras i regeringens promemoria är en mångfald av starka och av varandra oberoende medier i hela Sverige en förutsättning för en stark demokrati. För att detta ska fortsatt säkerställas krävs att tidningarna ges rimliga förutsättningar för att bedriva sitt publicistiska uppdrag med lokal, regional och nationell kvalitetsjournalistik. Papperstidningarna fyller fortfarande en mycket viktig funktion i samhället, i synnerhet för äldre personer och i delar av landet där internetuppkopplingen inte alltid är pålitlig. Prenumerationerna av papperstidningar har de senaste åren sjunkit kraftigt i Stampen Media och på minst samma nivå även i landets övriga tidningskoncerner. Om regeringens förslag att slopa producentansvaret för returpapper inte skulle genomföras skulle det innebära ett akut och omedelbart hot mot papperstidningarnas fortsatta existens.

Systemet för returpapper

I dag finns ett fungerande system för hur returpapper hanteras. Stampen Media önskar understryka vikten att kommunerna ges fortsatt generösa möjligheter att på ett flexibelt sätt utforma insamling och hantering av returpapper, i enlighet med budskapet i promemorian. Det är värt att notera att ingen aktör har ansökt om att samla in returpapper. Som uttalas i promemorian kommer, utan ytterligare förändringar, en konsekvens att bli (från och med 1 januari 2022) ”kan inga papperstidningar ges ut i Sverige eller tidningspapper säljas på den svenska marknaden med mindre än att producenterna själva tar ansvar för att tillhandahålla ett nationellt insamlingsystem”.

Sedan producentansvaret för returpapper infördes har Stampen Media tillsammans med övriga medieföretag och materialbolaget Pressretur AB framgångsrikt utvecklat en mycket effektiv insamlingsorganisation där materialåtervinningsgraden beräknas till 90,2 procent, en i europeisk jämförelse unikt hög nivå. Den har dessutom varit ekonomiskt försvarbar. Detta gäller dock inte längre. Volymerna av tidningspapper minskar samtidigt som kostnaderna för återvinningen är konstanta. Det kan inte nog understrykas hur viktig möjligheten att kunna erbjuda prenumerationer av papperstidningar är för de mycket stora grupper medborgare som av olika skäl inte kan eller vill gå över till digital läsning.

Stampen Media delar uppfattningen att alla realistiska alternativ för en framtida returpappershantering bör uppnå målet att returpapper även fortsättningsvis ska kunna materialåtervinnas. Det enda långsiktigt hållbara är därför att upphäva producentansvaret och att låta kommunerna ansvara för insamling och återvinning av returpapper. Som noteras i promemorian finns inga förutsättningar för producenterna att finansiera det nuvarande insamlingsystemet.

Tidningarnas demokratiska roll måste värnas

Stampen Media välkomnar de stödinsatser som regeringen har vidtagit för att lindra effekterna av coronakrisen, en kris som har drabbat mediebranschen hårt. Som TU-Medier i Sverige anför i sitt remissvar är det mycket viktigt med en helhetssyn på mediepolitiken och dess effekter. Mediepolitiska åtgärder på ett område får inte motverkas av regleringar på andra områden. Kostnaden för insamling och hantering beräknas till 465 miljoner kr årligen för tidningsbranschen, vilket motsvarar nära hälften av det press- och mediestöd som regeringen tilldelar branschen. En stor, ny kostnad – i en tid där intäktskällorna minskar i katastrofal takt (till förmån för de globala jättarna) – skulle innebära en ohållbar situation för tidningsbranschen och därmed möjligheterna att även fortsatt utgöra en mycket viktig stomme i vårt demokratiska samhälle. Stampen Media välkomnar därför promemorians förslag och regeringens tydliga budskap om att producentansvaret för returpapper nu kommer att avskaffas.

Stampen Media ansluter sig i allt övrigt till vad branschorganisationen TU-Medier i Sverige anför i sitt remissyttrande över promemorian.

30 oktober 2020

/Stampen Media